

Timmermans

zo weinig punten een antwoord! Ik zal op de meeste zaken in tweede termijn terugkomen, maar wil graag nu antwoord op het punt dat ik maakte over de dubbele houding van de regering en de twee maten waar zij mee meet waar het gaat om het positioneren van Europa. Soms probeert zij onder richtlijnen uit te komen of stelt zij zich in de fiches wat terughoudend op ten aanzien van Commissievoorstellen, terwijl de regering eigenlijk de harmonisatie voorstaat. Ik heb daar een heel verhaal over gehouden, wilt u daar alstublieft op reageren?

Staatssecretaris **Timmermans**: Ja, u hebt daar inderdaad een heel verhaal over gehouden en ik wil daar zeker op reageren. U vindt het vervelend dat wij opkomen voor het Nederlands belang, maar dat blijven wij gewoon doen. Sommige voorstellen van de Commissie achten wij niet in het belang van Nederland. Daarin worden wij meestal gesteund door een meerderheid van deze Kamer. Als een meerderheid van de Kamer daar anders over denkt, dan doen wij het anders. Andere voorstellen van de Commissie achten wij wel in het belang van Nederland en die steunen wij dan ook. Ik kan totaal niet plaatsen waarom u het feit dat wij soms terughoudend zijn tegenover Commissievoorstellen interpreteert als anti-Europese houding. Ik ben ingehuurd om de belangen van dit land en de burgers van dit land te verdedigen en dat doen wij ook. Wij beoordelen ieder voorstel dat uit de Commissie komt. Dat is niet eurosceptisch, dat is niet eurofiel, het is een nuchtere beoordeling van individuele voorstellen vanuit een analyse van de belangen van Nederland, gesteund door het parlement van Nederland. Dat lijkt mij op zich een helder verhaal.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks): Natuurlijk moet je alle voorstellen kritisch beoordelen. Mijn vraag was hoe beperkt u dat belang interpreteert. Bij bijvoorbeeld de antidiscriminatie richtlijn en de zwangerschapsrichtlijn spelen ook andere argumenten een rol waarvan ik mij kan voorstellen dat Nederland die belangrijk vindt. Zo'n argument kan zijn dat de homo's in Polen een betere bescherming krijgen of zelfs dezelfde als in Nederland, of dat de gehandicapten in Roemenië een betere bescherming krijgen. Dat kunnen ook belangen zijn die misschien net boven dat typisch Nederlandse belang uitstijgen en die kunnen worden geregeld in Europees verband. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld de energieprestaties van gebouwen. Dat zijn allemaal zaken waarbij de vraag is hoe breed het Nederlandse belang wordt bekeken. Daar gaat het mij om.

Staatssecretaris **Timmermans**: Het parlement spreekt het kabinet aan op ieder individueel voorstel en bij ieder individueel voorstel wegen wij de belangen af. Een meerderheid van het parlement heeft altijd de mogelijkheid om het kabinet te corrigeren als het vindt dat het het niet goed doet. Kennelijk bevindt u zich in een minderheid, want een meerderheid van het parlement steunt de lijn die het kabinet kiest. Ik vind niet dat als een soort wet van meden en perzen kan worden gezegd dat de rechten van homo's in Polen alleen maar kunnen worden verbeterd als daar op Europees niveau, door de Commissie verordonneerd, afspraken over worden gemaakt.

U kent mijn warme gevoelens voor Europese samenwerking. Ik maak echter veel te veel mee dat de Commissie zich gedraagt als een soort colporteur. Zij zet

een voet tussen de deur, bezweert dat zij niet aan wetgeving doet en alleen wil meedenken. Daar begint het altijd mee. Je bent zo hink, stap, sprong drie stappen verder en dan ligt er ineens een voorstel waar wij nooit om hebben gevraagd en dat wij helemaal niet nodig hebben in dit land. De Commissie heeft dan weer een rol bedacht voor zichzelf. Dat is het Europa waar wij vanaf moeten. Dat is het Europa waar ik een pesthekel aan heb. Daar stellen wij als Nederlandse regering ook duidelijk grenzen aan.

De heer **Kuiper** (ChristenUnie): Wilt u nog ingaan op mijn punt rond klimaat, Kopenhagen en het draagvlak daarvoor in de armste landen in relatie tot de schuldsituaties van die landen.

Staatssecretaris **Timmermans**: Het kan zijn dat landen bereid en in staat zijn om een bijdrage te leveren aan zowel de aanpassing als de reductie van bijvoorbeeld de uitstoot van broeikasgassen en daar de financiële capaciteit niet voor hebben. Zij dragen daar ook vaak relatief gezien niet de schuld voor, want het probleem is met name door de industriële wereld gecreëerd. Als dat het geval is, verdienen die landen daar steun voor internationaal. Vandaar dat wij zeggen dat Europa een fair share, een eerlijk aandeel, moet nemen in het dragen van die lasten. Je moet er wel mee oppassen om als EU te zeggen dat je het wel betaalt en dat je daarmee een aantal anderen laat weggemen die dan niets hoeven te betalen. Achter de rug van de armste landen verschuilt zich inmiddels een groeiend aantal landen waar het al veel beter gaat dan men doet vermoeden. Zij proberen alles bij Europa en de Verenigde Staten te leggen en de eigen verantwoordelijkheid te ontlopen. Er is een wisselwerking met het aanspreken van iedereen op dat deel van de verantwoordelijkheid dat men inmiddels kan dragen.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Dupuis

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Regels inzake de volledige liberalisering van de postmarkt en de garantie van de universele postdienstverlening (Postwet 20..) (30536).**

De beraadslaging wordt hervat.

De heer **Asscher** (VVD): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor zijn uitvoerige beantwoording van de vragen. Die zijn niet allemaal heel nauwkeurig stuk voor stuk beantwoord. Hij heeft meer een groot geheel geschetst waarin deze liberalisering van de postmarkt zou kunnen plaatsvinden. Uit mijn eerste termijn is wellicht gebleken dat dit geen rituele dans was met een vooringenomen stelling, maar dat mijn fractie een groot aantal vragen had die ten dele ook in de vele interrupties zijn beantwoord. Het doel was om te komen tot een afronding van ons standpunt.

Asscher

Zoals bekend gaat dit debat in grote lijnen over drie onderwerpen. Het eerste is het Europese level playing field. In het interruptiedebat bleek al dat er vragen waren en nog steeds zijn bij de situatie in Duitsland, met name rond wat wij mogen verwachten als een minimumloon algemeen verbindend wordt verklaard aldaar en dat ook nog een hoog minimumloon is. Ik herken de ondernemer in deze staatssecretaris als hij uiteenzet dat zelfs bij een hoog minimumloon dat algemeen verbindend is verklaard, concurrentie mogelijk is. Dat deed mij wel deugd. Naast Duitsland, kennen wij de situatie van Royal Mail in Engeland. Dat bedrijf is een voorbeeld van inefficiëntie. Nu staat Royal Mail hier niet ter discussie, maar de situatie in Engeland wel. Ook daar is een echt level playing field in wording, maar het is er nog niet. Daar is zeker concurrentie nodig.

De liberalisering van de postmarkt op Europees niveau leidt mijns inziens niet tot de karikatuur die onze collega Elzinga schetste. Hij constateerde dat deze gepaard zou kunnen gaan met hogere kosten, hogere prijzen en duurdere postzegels. Hij schetste een soort doembeeld van wat er allemaal mis zou kunnen gaan. De liberalisering van de postmarkt leidt mijns inziens door de concurrentie die gaat optreden tot een efficiëntere organisatie. Dat was het punt rond het Europese level playing field, dat niet helemaal perfect is.

De heer **Elzinga** (SP): Heeft de heer Asscher in bijvoorbeeld de energiesector gezien dat de concurrentie daar heeft geleid tot lagere prijzen?

De heer **Asscher** (VVD): Ik heb het gezien in de telecommunicatiesector waar de prijzen misschien wel met 90% naar beneden zijn gegaan dankzij de concurrentie. Op die manier kun je aan cherry picking doen, maar het heeft ook te maken met het moment waarop je de prijzen vastzet. In Nederland is dat tijdstip uiterst ongelukkig gekozen, namelijk in juli van dit jaar, omdat het om wettelijke maatregelen gaat.

Dan het toezicht. In de discussie met de staatssecretaris hierover ben ik niet geheel tevreden gesteld. Het gaat met name om het tempo waarin de NMa haar licht kan laten schijnen over de mededinging, de machtsposities en de al of niet fusies en vervolgens tot een oordeel daarover komt. Ik was van mening dat wij misschien toch beter een sectorspecifieke toezichthouder kunnen hebben, maar de staatssecretaris deelt die visie niet. Het viel mij op dat hij ook de kritiek van de OPTA niet deelt. Hij heeft wat dat betreft ook geen concessies gedaan. Vanochtend kregen wij een kopie van een schrijven aan de Tweede Kamer. Wat mij betreft maakt dat stuk geen onderdeel uit van deze beschouwingen, omdat het te laat kwam en niet aan ons is gericht. De staatssecretaris noemt op wat de OPTA allemaal kan, maar hij antwoordt niet op de vraag van de OPTA wat de sancties zijn als er niet wordt voldaan aan een aantal van haar richtlijnen.

Dan het allerbelangrijkste, de arbeidsvoorwaarden van de postbezorgers. Ik had de AMvB nog niet gezien, maar daarin schetst de staatssecretaris heel duidelijk dat er aan drie voorwaarden moet worden voldaan, aan het ingroeimodel van 80% van de medewerkers in 3,5 jaar, aan de stapsgewijze ontwikkeling en aan de cao, waarin afspraken worden gemaakt over de overige 20%. Dat gaat allemaal over het minimumloon waar het op den duur naar toe moet, in plaats van de OVO, die zoals collega Sylvester schetste, wat de PvdA betreft in haar

geheel moet worden afgeschaft. Ik denk dat wij toegroeien naar een stelsel met een nieuw soort minimumloon. Ik vind dat ook belangrijk, want een fatsoenlijk minimumloon is een teken van beschaving in de maatschappij, zeker in de onze. Wat dit onderdeel betreft geef ik de voorkeur aan het Rijnlandse model boven het Angelsaksische, omdat dit in dezen veel beter rekening houdt met alle stakeholders die in de postmarkt meedoen. Voor ons vormt datgene wat er met de AMvB gebeurt en de vraag wanneer de staatssecretaris gaat ingrijpen, een hoeksteen voor hoe wij aankijken tegen dat onderdeel van de liberalisering van de postmarkt. De staatssecretaris geeft aan dat de doelen in de AMvB worden vastgelegd en dat partijen zelf kunnen bepalen in welk tempo zij die doelen halen. Collega Schouw sprak over de stok achter de deur. Ik vind dat niet zo belangrijk, al vinden anderen dat heel belangrijk. Wat gebeurt er echter feitelijk? De staatssecretaris grijpt alleen in indien partijen zelf afwijken van de door hen gemaakte afspraken in de cao. Hij grijpt dus niet in als sprake is van gelijkwaardige partners, namelijk bonden en werkgevers. Dat is dan niet nodig, omdat zijzelf de vrijheid hebben om afspraken te maken. Als zij zich daaraan houden, grijpt de staatssecretaris niet in. Wat mij betreft is daarmee sprake van voldoende terughoudendheid van de kant van de regering op het gebied van de arbeidsvoorwaarden.

Ik kom tot een conclusie. Het level playing field had beter gekund. Dat ligt niet alleen aan wat er in Nederland gebeurt. Het toezicht had ook beter gekund. De arbeidsvoorwaarden, zoals die worden benaderd in dit wetsvoorstel, hadden ook beter gekund. Tegen collega Laurier zei de staatssecretaris iets dat mij opviel. Hij zei dat je, als je goede arbeidsvoorwaarden veilig wilt stellen, voor dit wetsvoorstel moet stemmen. Ik ga daar een eind in mee, niet alleen vanuit een oogpunt van goede arbeidsvoorwaarden. Het gaat mij er ook om hoe de liberalisering uitwerkt op de concurrentie en de markt. Liberalisering is een groot goed. Ook in dit geval zal dat gepaard gaan met pijnlijke ingrepen in de markt, omdat die te lang beschermd is geweest. Als ik kijk met het liberale standpunt van de VVD naar de overwegingen voor liberalisering van de postmarkt, constateer ik dat aan de meeste van onze randvoorwaarden is voldaan. Het zal u niet verbazen, mevrouw de voorzitter, dat het een liberaal verheugt wanneer hij een wet over liberalisering kan steunen.

□

De heer **Elzinga** (SP): Voorzitter. Ik wil eerst iets rechtzetten. Ik spreek in dit debat mede namens de collega van de PvdD. In eerste termijn ben ik vergeten om dat te melden.

Ik constateer dat veel partijen om heel verschillende redenen niet erg blij waren met deze wet, de randvoorwaarden en of het invoeringsmoment. De staatssecretaris ging bij de beantwoording uit van een driedeling. Ik volg die.

Eerst iets over het gelijke speelveld. In eerste termijn heb ik de staatssecretaris gevraagd naar de situatie in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. In Duitsland rekent de staatssecretaris nu met de overwinning van TNT in hoger beroep in de minimumloonzaak. Ik heb een bepaalde verwachting over wat de wetswijziging mogelijk voor de postsector zal brengen, maar dat is

Elzinga

verder nog onbekend. Het is ook nog niet bekend waartoe cassatie zal leiden. Het gelijke speelveld is wel van heel veel mitsen en maren afhankelijk. In het Verenigd Koninkrijk is de kans op deelname van TNT in Royal Mail volgens mij niet zo heel erg groot. De staatssecretaris zou dat desondanks graag zien, zo getuigde hij van zijn Oranjegevoel. De consequentie zou echter vooral zijn dat een van de belangrijkste huidige concurrenten van Royal Mail wordt geïncorporeerd. Dat is niet bepaald gunstig voor de competitie en ook niet voor het gelijke speelveld.

In Engeland, zo zei de staatssecretaris, is de concurrentie niet het belangrijkste doel. Dat is het verbeteren van de serviceverlening door Royal Mail. Dat is de motivatie. Het verzet tegen gedeeltelijke privatisering in het Verenigd Koninkrijk wordt echter vanuit dezelfde redenering gevoerd. Velen denken dat de serviceverlening door een meer commerciële insteek onder druk komt te staan. Op zichzelf zou de Nederlandse regering een voorbeeld kunnen nemen aan serviceverlening als hoogste doel binnen een operatie als deze. In Nederland is de prijs van de post op de zakelijke markt een van de belangrijkste doelen. Die kan door concurrentie omlaag, vooral op arbeidsvoorwaarden, zo constateren wij nu, al denkt de staatssecretaris dat ook in een arbeidsintensieve sector als de postbezorging door innovatie nog aan efficiëntie kan worden gewonnen, onder andere bij de sortering.

Dat brengt mij op de dienstverlening. Ik hoor van veel postbodes die ons de afgelopen dagen veelvuldig hebben geschreven en gemaild en ik maak uit verschillende berichten op dat de post van de nieuwe postbedrijven vooral aan de keukentafel wordt gesorteerd. Is dat innovatie? In een landelijke krant stond vandaag dit bericht: "Post van ..." – daar staat de naam van een van de nieuwe postbedrijven – "ligt dag en nacht onbeheerd voor het grijpen". Een korte passage uit het artikel: "Het zijn vooral reclamefolders en mailings, maar er zitten ook tientallen pakketjes van ING Bank bij. Bewoners van het Colijnpark in Nieuwegein ergeren zich groen en geel dat de post van ... dagenlang onbeheerd in de kratjes in de hal staat. Meerdere bewoners hebben gebeld met het postbedrijf om te klagen dat er zo nonchalant met de privacy wordt omgegaan. Meestal staan er vier of vijf kratten post in de hal. Een van de bewoners die boos met het postbedrijf belde, kreeg te horen dat zij met haar tengels van de post af moest blijven. De commercieel manager schrikt van de gang van zaken. 'Dit doet afbreuk aan onze reputatie en, nog erger, aan die van onze klanten.' Hij zoekt het tot op de bodem uit. 'Wij hebben strenge protocollen. De bezorger moet tekenen voor ontvangst. Ik vermoed dat hier een individu van de procedure is afgeweken.'" Het probleem is natuurlijk dat veel individuen met een OVO niet echt betrokken zijn bij het bedrijf en dat zij voor nog geen minimumloon weinig op hebben met trouw aan de werkgever.

In verschillende brieven die ons de laatste dagen bereikten, heb ik gelezen over kennelijke praktijken bij deze bedrijven. Uit een van die brieven wil ik heel kort iets voorlezen. "TNT is het enige postbedrijf dat verplicht is om zes dagen per week de post te bezorgen. Plus, wij moeten de post binnen 24 uur bestellen. De concurrent heeft deze verplichtingen niet. Afgezien daarvan, is bij ons de kwaliteitscontrole hoog. Als bij ons iemand het ook maar in zijn hoofd zou halen om de post in de sloot te gooien of ergens anders te dumpen, ligt die persoon

er meteen uit. Wat wij aan gedumpte post van de concurrent binnenkrijgen omdat wij als TNT het meest herkenbaar zijn, wilt u niet weten. Dit is hetzelfde met klachten van klanten, die denken dat alles wat verkeerd gaat en verkeerd bij hen binnenvalt, altijd door ons wordt bezorgd." Dan volgt er nog veel meer, maar dat zal ik u nu onthouden. Ik kan het de OVO-postbezorger die voor een stukloon in een woonwijk nog niet het minimum haalt, nauwelijks kwalijk nemen als hij, wanneer hij voor zijn laatste dubbelte twintig minuten moet omfietsen, die vast niet zo belangrijke brief dan maar in een TNT-brievenbus gooit of erger.

Uiteindelijk komen wij toch weer terug op de arbeidsvoorwaarden. Ik heb daar het gros van mijn eerste termijn aan besteed. De staatssecretaris gaf aan het einde van zijn eerste termijn aan dat hij het akkoord van de sociale partners positief vindt, en dat dit alleen behaald kan worden door nu voor liberalisering te stemmen. Ik wilde hem toen nog vragen of hij ook op het akkoord tussen TNT en de ABVAKABO doelde. Volgens mij is dat het belangrijkste gevolg van de liberalisering van de postmarkt. Ik kan mij maar moeilijk voorstellen dat de achterban dat resultaat zal accepteren. Wat gebeurt er trouwens als het wordt verworpen? Hetzelfde geldt voor de sector-cao. Ook hier rekent de staatssecretaris met veel mitsen en maren en is de toekomst met veel onzekerheden omgeven.

Ik wil nog even terugkomen op senator Sylvester die namens de PvdA naar aanleiding van mijn interruptie reageerde met de stelling dat de postbode eigenlijk niet meer van deze tijd is, dat e-mail en alle andere nieuwe technologie onherroepelijk de arbeidsvoorwaarden bij TNT onder druk zetten en dat dit in zekere zin maar goed is ook, want dat hoort nu eenmaal bij het verliezen van een monopoliepositie. Ik kan mij voorstellen dat de postbodes op de tribune daar erg blij mee waren ... Ik kan haar verzekeren dat de bonden en TNT weten dat de markt niet gunstig is, maar dat deze shocktherapie alleen het gevolg is van de liberalisering en van concurrentie onder de wettelijke minimale arbeidsvoorwaarden. Op de opkomst van e-mail kan een bedrijf tamelijk natuurlijk reageren. Dat deed TNT al tijden. Het kan worden opgevangen door natuurlijk verloop. E-mail bestaat al langer dan dit jaar en in de vorige cao kon TNT met de bonden nog een plusje afspreken. Ik wijs er bovendien graag op dat de omzet van TNT ook vorig jaar, net als het jaar daarvoor, 11 mld. bedroeg en dat ook vorig jaar nog honderden miljoenen winst werd gemaakt. Het is dus niet zo dat TNT een bedrijf in moeilijkheden is.

Als gevolg van de aangekondigde liberalisering stonden de onderhandelaars van de bonden met hun rug tegen de muur en moesten zij kiezen tussen twee kwaden: gedwongen ontslagen op grote schaal of slechtere arbeidsvoorwaarden accepteren. Ik wijs er in de richting van de heer Asscher op dat sociale partners doorgaans geen gelijkwaardige partijen zijn. Hij heeft dit vandaag meermalen genoemd. Een werkgever, zeker van het formaat waar het hier om gaat, kan vaak tot op grote hoogte dicteren, hooguit op straffe van arbeidsonrust. Ik denk dat die arbeidsonrust er nu wel zal komen. Zonder deze liberalisering, echter, hadden de werknemers en hun bonden zeker minder met de rug tegen de muur gestaan. Vandaar ook hun massale oproep aan deze Kamer om de liberalisering te stoppen. De onderhandelaars bij de bonden hadden kennelijk een minder hoge

Elzinga

inschatting van de kans dat deze Kamer de liberalisering tegenhoudt.

Ik geef het echter nog niet op. Senator Kuiper hield hier vandaag bij het Europadebat een gloedvol betoog om na twintig jaar Europese neoliberale dwaling daar conclusies aan te verbinden. Dat stemt mij, zeker ook na de kritische inbreng van senator Van den Berg in dit debat, hoopvol dat de fracties van SGP en ChristenUnie volgende week, alles overwegende, tegen verdere liberalisering zullen stemmen. De VVD-fractie hier is helaas minder kritisch dan die aan de overkant en de CDA-fractie even onkritisch. De fracties van GroenLinks en D66 heb ik hier in eerste termijn ook zeer kritisch gehoord. Ik kan mij niet voorstellen dat de PvdA-fractie de meerderheid voor liberalisering wil volmaken, een meerderheid die ervoor zal zorgen dat 26.000 TNT-werknemers daadwerkelijk tot 15% van hun loon moeten inleveren.

Zeker, het heeft gevolgen voor de nieuwe post-bedrijven, voor hun commitment voor de sector-cao en het ingroeimodel. Het heeft zelfs gevolgen voor de AMvB, die zonder wet niet doorgaat. Dat ontslaat de wetgever echter niet van de plicht om arbeidsvoorwaarden op het wettelijke minimumniveau te handhaven. Dat kan ook zonder AMvB op een vergelijkbare wettelijke wijze geregeld worden. Niet pas over vier jaar, het kan meteen. Dat was ook de laatste passage van de brief die al veel genoemd is, de brief van 19 februari, die door alle bonden is ondertekend.

Mevrouw **Sylvester** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de regering voor de inbreng in eerste termijn. Ik roep nog even in herinnering dat mijn fractie drie centrale thema's aan de orde heeft gesteld: de arbeidsvoorwaarden, het level playing field en de universele dienstverlening.

Op het gebied van de arbeidsvoorwaarden heeft de regering het volgende toegezegd. Er komt een stok achter de deur, artikel 8 AMvB en een ingroeimodel. Dat laatste, nogmaals, is aan de sector en de bonden, maar dat ingroeimodel komt er. De stok achter de deur zorgt ervoor dat op het moment dat de bonden en de sector er niet uitkomen en de afgesproken groei er niet komt, de regering ingrijpt op basis van de AMvB die zij op korte termijn slaat. Dat ingrijpen houdt in dat er 100% arbeidsvoorwaarden worden opgelegd in de sector. Als de groei niet adequaat verloopt, grijpt de regering in, niet na 3,5 jaar maar tussentijds, zodra er gesignaleerd wordt dat de groei niet op een adequate en effectieve manier verloopt.

Ik stap over naar het level playing field. Mijn fractie vraagt de regering om het ontstaan van een level playing field in Europa blijvend te agenderen. Wij vragen de regering daar veel energie aan te besteden.

Dan kom ik op het punt van de universele dienstverlening. Mijn fractie is de garantie gegeven ...

De heer **Schouw** (D66): Mag ik daar toch even een vraag over stellen, mevrouw de voorzitter?

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Schouw.

De heer **Schouw** (D66): Het was juist de PvdA die de afgelopen maanden in elk geval in de commissie heeft getamboereerd op het level playing field. Mevrouw

Sylvester vond dat level playing field een belangrijke voorwaarde. In het debat hebben wij gehoord dat het per saldo om twee landen gaat, plus nog twee landen die hun best doen om iets te doen, maar tegelijkertijd de zaak hinderen. Wat is het politieke oordeel van mevrouw Sylvester over het level playing field? Is dat nu aanwezig of helemaal niet?

Mevrouw **Sylvester** (PvdA): Ik dank de geachte afgevaardigde voor zijn inbreng en zijn opmerking. Volgens mij heb ik een en ander al uiteengezet, maar ik wil het voor hem wel herhalen. Mijn fractie is van mening dat er op dit moment voorwaarden zijn, waarbij vast te stellen valt dat het level playing field op dit moment voldoende in ontwikkeling is. Wij vragen de regering dan ook om in Europa erop aan te dringen dat verder in de toekomst meer landen zich zullen aansluiten bij deze liberalisering. Wij hebben nog tot 1 januari 2011, dus de andere landen hebben nog ruim de tijd om zich aan te sluiten. Bovendien heb ik de regering horen zeggen dat zij zich zal inspannen. Wij verzoeken de regering om die inspanningen desnoods te verhogen, maar ervoor te zorgen dat dit onderwerp blijvend op de agenda in Europa zal staan. Volgens mij staat de regering hierin niet alleen, er bestaat ook nog zo iets als de eurocommissaris, die toeziet op de liberalisering van de markten in veel sectoren.

De heer **Schouw** (D66): Mevrouw Sylvester kan er natuurlijk de hele wereld bijhalen, maar het zou van moed en eerlijkheid getuigen als zij zou zeggen dat er toch eigenlijk helemaal niets veranderd is op het punt van het level playing field ten opzichte van een aantal maanden geleden. Dan is zij recht door zee en eerlijk. Dit vind ik eerlijk gezegd een beetje een vertoning.

Mevrouw **Sylvester** (PvdA): Daar neem ik kennis van.

Voorzitter, ik vervolg mijn betoog. Mijn fractie zal de balans opmaken en daarbij de volgende overwegingen betrekken. Ten eerste wordt het stukloon de komende 3,5 jaar tot een minimum afgeschaft. Dat betekent dat je in feite naast de bovenkant in de arbeidsvoorwaarden nu ook de onderkant op een ordentelijke manier regelt. Dit is voor ons een belangrijk punt. Ten tweede wordt er afgestapt van het private monopolie van TNT, dat sinds 1799 geldt. Dit is weer een stapje op weg. Ten derde, last but not least, wordt postbezorging goedkoper voor organisaties die zich bezighouden met goede doelen. Daar heeft het midden- en kleinbedrijf ook voordeel bij. Bovendien heeft de staatssecretaris toegezegd dat de postbezorging in Nederland ook voor de toekomst wordt gegarandeerd.

De heer **Van den Berg** (SGP): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor zijn beantwoording.

Morgen, 18 maart, is mijn tante Jo jarig. Ik kwam daar vanwege alle politieke verwickelingen hier te laat achter, maar ik heb vanmiddag nog kans gezien om een kaartje te schrijven en dankzij de vriendelijke postbode kan ik erop rekenen dat zij dat kaartje ontvangt. Zij zal mijn attente gebaar zeker op prijs stellen. Maar hoe gaat dat na 1 april? Dan is de markt open en zijn er verschillende postaanbieders als het aan de staatssecretaris ligt. De consumentenpost ligt dan op de vrije markt. Ik vraag mij

Van den Berg

af of het dan nog lukt om mijn andere tante, die dan verjaart, ook nog op het laatste moment zo'n attentie te sturen. De tijd zal het leren, maar ik mij daar wel zorgen over.

Er zijn natuurlijk nog meer zorgpunten dan mijn jarige tante Jo. Gelukkig heeft de staatssecretaris in zijn beantwoording duidelijk gemaakt dat de universele dienstverlening wordt gewaarborgd. Die waarborgen vragen nogal wat van de aangewezen dienstverlener, TNT, en dat is nu juist de kern van het probleem. Hierbij raakt namelijk de universele dienstverlening rechtstreeks de discussie over de arbeidsvoorwaarden. Ik kan het niet anders zien. De staatssecretaris heeft mij er ook niet van overtuigd dat het niet zo is. TNT kan en mag dan wel met fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden werken – dat moet het ook doen – maar is die positie eerlijk ten opzichte van shoppers op de postmarkt?

De staatssecretaris heeft drie oplossingen als de kosten van de universele dienstverlening te hoog worden: de kosten beperken, de tarieven verhogen of een bijdrage vragen van alle actieve postbedrijven. In de praktijk kunnen kosten echter vooral worden bespaard op de arbeidskosten. Dan zul je toch innovatie moeten toepassen. Of dat lukt is de vraag. In dat geval heb je weer een probleem met de arbeidsvoorwaarden. Het verhogen van de tarieven maakt dit probleem alleen maar groter. Ik blijf daar dus zorgen over houden.

Ik kom te spreken over het gelijke speelveld. In het interruptiedebatje heb ik nog eens op Duitsland gewezen. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen, zijn er eigenlijk geen middelen meer om te dwingen. Je kunt diplomatiek veel doen en dat is goed, maar juridisch is het flinterdun. Daarover heb ik ook zorgen.

De staatssecretaris heeft loyaal toegezegd de AMvB naar de Kamer te sturen, zodat wij daarvan kennis kunnen nemen. Er is echter geen voorhangprocedure. Stel dat wij van schrik heel veel willen wijzigen in de AMvB. Dat kan dan natuurlijk niet. Ik wil daarom weten wat de staatsrechtelijke waarde ervan is.

Ik durf het haast niet te zeggen, want dan gaat men rekenen hoe oud ik ben, maar ik begon ooit als burgemeester op een eiland dat een groot buitengebied had. De postbode kwam altijd heel trouw langs, ook in dat buitengebied, op de fiets. Hij deed dat vaak nog fluitend ook. Als iemand dan vroeg "ik ben vergeten de belasting te betalen, zou je dat kunnen meenemen?", dan zei die postbode niet "dat past niet in de planning". Hij ging aan de tafel zitten, dronk zijn zoveelste kop koffie en regelde de belastingbetaling. Zelfs de SGP en de ChristenUnie begrijpen dat die tijd voorbij is, daarover geen misverstand, maar wij hebben onze twijfels over de vraag of de nieuwe oplossing goed is. Wij zullen ons nog beraden.

Voor de goede orde merk ik op dat de stemverklaring van de heer Elzinga niet door mij was geautoriseerd.

De heer **Laurier** (GroenLinks): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor de beantwoording van de vragen en de kanttekeningen die hij soms heeft geplaatst.

Kortheidshalve sluit ik ten aanzien van een aantal twijfels over de garantie van de universele dienstverlening aan bij de vorige spreker.

De staatssecretaris heeft gezegd dat hij altijd drie voorwaarden had voor de liberalisatie van de postmarkt.

Een van die voorwaarden was dat de Eerste Kamer akkoord moest zijn. Daar zijn wij heel blij mee, maar volgens mij zou de liberalisatie überhaupt niet tot stand kunnen komen als de Eerste Kamer niet akkoord is. Dat is een conditio sine qua non.

De tweede voorwaarde betrof het gelijke speelveld. Er zijn opmerkingen gemaakt over de ontwikkelingen in Duitsland en Engeland. Er zijn ook nog andere Europese landen aan de orde, maar dat schijnt van nader orde te zijn. Ik ben niet helemaal tevreden met het antwoord van de staatssecretaris. Hij zegt dat het speelveld geen biljartlaken is, maar in beweging is. Dat is merkwaardig. Wat is het nu? Is er een gelijk speelveld waarbij gelijke partijen gelijke kansen hebben? Of is het speelveld in beweging en moeten wij de feitelijke toekomst afwachten? Is het eigenlijk zo dat bij het spel tot nu toe de ene voetbalpartij met twee handen op de rug gebonden moest spelen en de andere partij de handen vrij had en ook nog aan de bal mocht zitten? En is het intussen zo dat de ene partij één hand mag vrijhouden en dat de andere partij nog met één hand aan de bal mag zitten? De vaagheid in de beantwoording is op dat punt te groot.

De derde voorwaarde betrof de arbeidsvoorwaarden. De staatssecretaris spreekt zichzelf daarbij tegen. Hij zegt eigenlijk dat hij de liberalisering nodig heeft om een vloer te leggen voor de arbeidsvoorwaarden. Dat is een merkwaardige redenering, want in de Nederlandse taakverdeling is het zo dat die vloer gelegd wordt door de overheid. Die taak wordt niet neergelegd bij de sociale partners. De staatssecretaris heeft na enig aandringen gezegd dat de OVO-constructie in een aantal gevallen wordt gebruikt om het minimumloon te ontduiken. Hij zei wat twijfelachtig "ja". Dat heb ik wel verstaan. Daarbij zou het een taak zijn geweest voor de overheid om ervoor te zorgen dat het minimum gegarandeerd wordt. Dat is niet gebeurd. In feite heeft het kabinet achterovergeleund en dat vraagstuk bij de sociale partners gelegd, tot uiteindelijk een van de partijen zei: wij willen wel werken aan een constructie waarbij wij op termijn het minimumloon garanderen, maar daar staat tegenover dat de liberalisatie per 1 april tot stand moet komen, want wij moeten veel centjes daarvoor verdienen. Feitelijk is daarna pas het verhaal van de stok achter de deur gekomen. Dat vinden wij teleurstellend.

Mijn collega Elzinga wees daar in feite ook op. De veel geciteerde brief van de bonden laat, helemaal aan het eind, ook een andere optie zien. De bonden zeggen namelijk dat zij verwachten, mocht niet worden overgegaan tot die liberalisering per 1 april, dat de politiek in casu het kabinet zijn verantwoordelijkheid neemt en het minimum regelt, daar waar het voor verantwoordelijk zou willen of moeten zijn. Ik wacht op dat punt eigenlijk op een klip-en-klaar antwoord van de staatssecretaris. Is hij bereid om die verantwoordelijkheid te nemen en daarmee een einde te maken aan de gruwel van het stukloon?

De heer **Doek** (CDA): Voorzitter. Ik dank namens mijn fractie de staatssecretaris voor zijn uitvoerige antwoord op de vele vragen en interrupties uit deze Kamer. Ik ben blij dat wij op dit punt in het debat zijn gekomen.

Doek

Wat mijn fractie toch blijft verwonderen – daar moeten wij misschien op een ander moment eens op terugkomen – is de verhouding tussen kabinet en de toezichthouders. Wij hebben in Nederland op vele terreinen een systeem geïntroduceerd waarin autoriteiten toezicht houden op sectoren. Hier valt op, waar de OPTA de rol krijgt van posttoezichthouder op de sector, dat een autoriteit vraagt om bepaalde instrumenten om dat toezicht namens de regering, namens ons allen, goed te kunnen uitvoeren en dat er toch een behoorlijk verschil van inzicht blijkt te kunnen ontstaan tussen het departement dat verantwoordelijk is voor de sector in zijn geheel en de autoriteit die wij gevraagd hebben om het toezicht vorm te geven. Dat blijft toch verwonderen. Ik heb de brief gelezen die de staatssecretaris vandaag gezonden heeft. Eigenlijk op alle punten van kritiek van de OPTA heeft het departement een andere zienswijze. Ik geloof niet dat ergens staat dat men het ermee eens is en dat men het anders zal beschouwen. Op een aantal punten begrijp ik de staatssecretaris en het departement, maar op andere punten vraag ik mij af wie het beter weet. Zitten de deskundigen op het gebied van het toezicht op het departement, dan hadden wij de OPTA niet hoeven oprichten. Ik vind dat toch een wonderlijke zaak. Ik wil van de staatssecretaris een eerste reactie daarop horen.

En dan nog iets over de feitelijkheid. Ik ben blij dat de staatssecretaris, ook in de brief, heeft gezegd dat eind 2010 zal worden gekeken of extreme rendementen worden gehaald door niet te werken met een systeem van return on assets, maar met een systeem van return on sales.

Over het level playing field heeft mijn fractie het volgende gevraagd. Als de btw in Duitsland tussen de Deutsche Post en TNT Duitsland gelijk is, is het verschil in arbeidsvoorwaarden dan zodanig dat gelijktrekking ervan omdat er een wettelijk minimumloon komt, voor de business case van TNT drastisch nadelig zou zijn en dat daarmee niet zou zijn voldaan aan wat de staatssecretaris zelf heeft ingezet, namelijk dat level playing field ook met arbeidsvoorwaarden in Duitsland? Mijn fractie heeft daar eigenlijk nooit zo'n probleem mee gehad, omdat zij accepteert dat loonvorming binnen de Europese Unie eigenlijk iets is van de lidstaten. Wij zouden het ook heel vervelend vinden als de Duitse minister van Sociale Zaken zou voorschrijven hoe hoog het minimumloon in Nederland zou moeten zijn. Voor een business is dat misschien vervelend, maar het is uiteindelijk niet aan dit parlement om daarover te oordelen. De uitspraak dat het level playing field geen biljartlaken is, onderschrijf ik wel, maar er moeten geen al te grote hobbels in zitten.

Over de arbeidsvoorwaarden in Nederland hebben wij wellicht wel een mening en daarmee kunnen wij wellicht ook wat. Mijn fractie is verheugd over de uitspraak van de staatssecretaris dat op het ogenblik alle betrokken partijen, inclusief alle bonden die van belang zijn op dit traject, samenwerken om met de werkgevers op dit terrein invloed uit te oefenen en te komen tot een goede algemene maatregel van bestuur, gebaseerd op artikel 8 van de wet die wij hopelijk gaan aannemen. Deze aanpak, die eigenlijk niet afwijkt van de normale wijze van totstandkoming van een AMvB als er sectoren bij betrokken zijn, spreekt het CDA erg aan. Het wordt dan gelegd waar het thuishoort, namelijk bij de betrokken partijen.

De drie voorwaarden waaraan voldaan zou moeten worden, en de fasering daarin laten wij als fractie graag over aan de onderhandelende partijen. Ik ben ervan overtuigd dat het departement samen met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid – uiteindelijk slaat de staatssecretaris toch de AMvB – dit in de gaten houdt om tot een goede invulling van deze AMvB te kunnen komen. Dat vertrouwen willen wij graag geven.

De heer **Laurier** (GroenLinks): De heer Doek praat over de constructie zoals die nu is, in relatie tot bijvoorbeeld het wettelijk minimumloon. Dat is een van de minimumpunten waarover wij praten. Hij zegt dat het kabinet met de wijze waarop de AMvB tot stand komt, het legt op het niveau waarop het hoort, namelijk bij de sociale partners. Is hij van mening – volgens mij is het strijdig met de manier waarop het in Nederland geregeld is – dat de verantwoordelijkheid voor het minimumloon dat tot stand moet komen, bij de sociale partners moet liggen?

De heer **Doek** (CDA): Nee, dat stel ik niet. Anders dan u ben ik of is het CDA niet van mening, dat overeenkomsten van opdracht altijd behoren te voldoen aan het minimumloon. Dat hebben wij nu eenmaal in dit land niet zo geregeld. Als u dat zou willen, moet er een wetswijziging komen. Wij zien dan wel of wij die zullen accepteren.

Ik wijs ook nog op het volgende. Uit de cijfers over de enorme aantallen mensen – alles bij elkaar meer dan 20.000 mensen of zo, terwijl het in wezen maar 4300 fte's zijn – leid ik af dat het voor heel veel mensen geen inkomens zijn waarvan zij moeten leven. Wij hebben het minimumloon, terecht, op basis daarvan vastgesteld. Een heleboel mensen zijn vutter of met pensioen of student en doen dit als bijbaantje. Het minimumloon hebben wij terecht als een soort van bestaansminimum vastgelegd. Ik heb niet de indruk dat er veel mensen zijn die voor Sandd en SELEKTMAIL en VSP fulltime werken op basis van OVO's. Dit blijkt ook niet uit de cijfers die ik zojuist noemde, die wij gisteren of eergisteren van de staatssecretaris hebben gekregen.

De heer **Laurier** (GroenLinks): De heer Doek zal ongetwijfeld kennis hebben genomen van de onderzoeken die zijn gedaan. De heer Doek zal ongetwijfeld ook kennis hebben genomen van het feit dat de staatssecretaris vragen of de OVO in bepaalde gevallen wordt gebruikt om het minimumloon te ontduiken, met ja beantwoordt. Als dat aan de orde is, is er een taak voor de overheid.

De heer **Doek** (CDA): Ik vind de term "ontduiken" in dit verband helemaal niet relevant en ook niet van toepassing. De overeenkomst van opdracht is een mogelijkheid in het Burgerlijk Wetboek. Wij hebben dit nu eenmaal niet onder het minimumloon geschoven. Ieder die deelneemt en toetreedt tot een dergelijke overeenkomst, weet dat verdraaid goed. Ik maak mij geen enkele zorg, als tienduizenden mensen toch zo'n overeenkomst sluiten, dat het altijd gaat onder grote dwang et cetera, waardoor wij onmiddellijk in een kramp moeten schieten om in het algemeen het minimumloon van toepassing te verklaren op OVO's. Ik ben ervan overtuigd dat talloze freelance journalisten die op basis van OVO's artikeltjes schrijven, niet aan het minimumloon komen als zij niet zo snel zijn als u en ik met de pen.

Doek

De heer **Laurier** (GroenLinks): De heer Doek gebruikt een handig trucje door te zeggen dat het voor iedereen zou moeten gelden. Natuurlijk zijn er situaties waarin een OVO van toepassing is. Het gaat er hier om – wat klaarblijkelijk ook aan de orde is – dat de OVO wordt gebruikt om mensen die eigenlijk volledig afhankelijk zijn van deze opdrachten, feitelijk minder dan het minimumloon te betalen. Dat was ook de inzet van mijn interruptiedebatje in eerste termijn. Het werd door de staatssecretaris toegegeven.

De heer **Doek** (CDA): U zult zien dat vooral degenen die veel uren maken, door het ingroeimodel als eersten terecht komen in de arbeidsovereenkomst. Ik ben ervan overtuigd dat het in de praktijk zo zal gaan. Dat vinden wij beiden heel verstandig. Uw stelling dat de reden voor het aangaan van een OVO altijd ontduiking van het minimumloon is, accepteer ik niet. Dat is gewoon niet de situatie.

De heer **Laurier** (GroenLinks): Ik heb niet gesproken over "altijd". Ik heb gesproken over specifieke situaties waarin de OVO wordt gebruikt om het minimumloon te ontduiken.

De heer **Doek** (CDA): Ook in deze sector ben ik het daarover met u volstrekt oneens.

De **voorzitter**: Aangezien de heer Yildirim niet meer aan het debat deelneemt, geef ik als laatste het woord aan de heer Schouw.

□

De heer **Schouw** (D66): Mevrouw de voorzitter. Onze fracties danken de staatssecretaris voor zijn beantwoording.

Onze fracties zijn natuurlijk wel voor marktwerking in de postsector, maar dan moet er wel een markt zijn. Dat brengt mij meteen bij de eerste bedenking die wij hebben en die betreft het gelijke speelveld. Dat is een belangrijke voorwaarde. Hoe je er ook naar kijkt, dat gelijke speelveld is er niet. Sommige fracties in deze Kamer reageren op het woord "liberalisering" als een stier op een rode lap. Dan moet een argument worden bedacht om er toch voor te zijn. Wie echter heel sec bekijkt of er een gelijk speelveld is, kan niet anders dan tot de conclusie komen dat maar twee landen echt goed meewerken en dat twee andere landen allerlei vormen van bescherming van de thuismarkt in stand houden. Daar wordt wel wat aan gedaan, maar per saldo blijft het zo. Als je deze stap zou zetten, zou toch zo'n 50% van de Europese landen een reëel zicht moeten bieden op het opstellen van de postmarkt per eind 2009.

Ik vind het jammer, maar ik moet het toch zeggen: ik had wat dat betreft een actievere inzet van de staatssecretaris verwacht. Het is was passief: wij doen wat achter de schermen, wij doen hier wat en wij doen daar wat. Maar echt een reëel zicht heb ik er niet op gekregen. Je kunt bedenken dat de druk op andere landen afneemt als Nederland nu overgaat. Ik zou dat jammer vinden. Op dat punt had ik van de staatssecretaris een offensiever verhaal verwacht dat meer in balans is. Dat gelijke speelveld is er immers gewoon niet.

Een tweede bedenking heeft te maken met de arbeidsvoorwaarden. Er is al veel over gesproken, maar

ik zeg de heren Laurier en Elzinga na dat de overeenkomsten van opdracht ook zonder dit voorstel in arbeidsovereenkomsten kunnen worden omgezet. Als je dat graag wilt, dan kun je daar heel proactief in zijn.

De staatssecretaris is vergeten om een antwoord te geven op de vraag wat er gebeurt als de achterbannen dit akkoord verwerpen. Het valt mij namelijk op dat de voorstanders van dit voorstel voortdurend naar dat akkoord verwijzen, maar het is goed democratisch gebruik dat de vakorganisaties hun leden consulteren. Zij hebben de vrijheid om daar iets van te vinden. Wat betekent het nou als die leden dat akkoord afwijzen? Door het voorstel nu aan te nemen, zet je deze leden erg onder druk. Kunnen zij nog wel in vrijheid een opvatting hebben over deze arbeidsovereenkomst en het inleveren van 15% van het salaris? Ik vind dat dit punt om een serieuze reflectie van deze Kamer vraagt.

Een derde bedenking betreft het toezicht. De staatssecretaris heeft hierover een aantal voor onze fracties geruststellende antwoorden gegeven. Eigenlijk blijf ik vinden dat wij in de eindfase van de behandeling van een wetsvoorstel niet moeten worden geconfronteerd met verschillen van inzicht in berekeningswijze, techniek en al dat soort zaken tussen de toezichthouder en de mensen op het departement. Als dat zo is, kan een parlementariër niet anders dan gaan twifelen over de effectiviteit van het toezicht. Als die verschillen blijven bestaan, wordt die twijfel gecreëerd. Als deze van tevoren waren weggenomen, had ik dit punt niet hoeven in te brengen.

Op de charmante aangeving van de heer Doek heb ik in mijn eerste termijn iets gezegd over de verhouding tussen markt en overheid. Dit lijkt onze fracties en een aantal andere fracties hét moment om eens goed te kijken naar de verhoudingen tussen markt en overheid. Wat doe je publiek en wat doe je privaat? In het verleden zijn hiervoor een aantal beleidslijnen uitgezet. Wij hebben een economische crisis en wij discussiëren over het toezicht. Volgende week gaan wij stemmen over de liberalisering van de postmarkt. Wij voeren discussies over de publieke en private taken in de zorg, in het onderwijs en op het gebied van wonen. Een aantal fracties wil graag dat het departement van Economische Zaken de regie neemt bij het geven van een duidelijke visie hierop. Dan kan deze Kamer beschikken over herijkte kaders. Op dit punt leg ik de Kamer de volgende motie voor.

Motie

De **voorzitter**: Door de leden Schouw, Elzinga, Ten Hoeve, Koffeman, Engels, Laurier en Yildirim wordt de volgende motie voorgesteld:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat mede als gevolg van de economische ontwikkelingen en discussies over het toezichts-instrumentarium een geactualiseerd inzicht in de verhouding tussen markt en overheid wenselijk is;

Schouw

constaterende dat het wenselijk is om beter zicht te krijgen op maatregelen en instrumenten voor adequate borging en sturing van publieke taken en belangen;

constaterende dat een systematisch inzicht in een verschuivend beleidspatroon over de verhouding tussen markt en overheid in de andere Europese landen ontbreekt;

constaterende dat het ministerie van Economische Zaken de regie voert over het beleid rond de verhouding tussen markt en overheid;

overwegende dat herijking van het beleid over de verhouding tussen markt en overheid nodig is om toekomstige voorstellen te kunnen afwegen;

verzoekt de regering, in de loop van dit jaar een herijkte visie op het beleid rond de verhouding markt en overheid aan de Eerste Kamer te overleggen met inbegrip van bovenstaande overwegingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Zij krijgt letter U (30536).

De heer **Schouw** (D66): Mevrouw de voorzitter. Onze fracties hebben nog twijfels op de eerder genoemde punten. De belangrijkste vraag is eigenlijk of het model van de marktwerking wel werkt omdat er onvoldoende markt is. Ons de garantie geven dat aan het eind van het jaar tien landen meedoen, kan een weg zijn om ons over de streep te halen. Anders zou de operatie uitgesteld moeten worden totdat die tien landen er wel zijn, zodat er sprake is van een reële markt.

De **voorzitter**: Dan zijn wij nu toe aan de tweede termijn van de regering. Het blijkt mij dat de staatssecretaris twee minuten nodig heeft voor een nadere voorbereiding.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

□

Staatssecretaris **Heemskerck**: Mevrouw de voorzitter. Ik dank de leden voor hun inbreng in tweede termijn. Ik begin met een feit waarom de heer Schouw al in eerste termijn heeft gevraagd. Hij trok de bewering in twijfel – en dat is natuurlijk altijd een goede houding voor een vertegenwoordiger van een oppositiepartij – dat de Engelse, Duitse en Nederlandse postmarkt 50% zouden uitmaken van de Europese postmarkt. Hij vroeg of het mogelijk is dat die drie landen 50% van de markt uitmaken. Ik moet toegeven dat de heer Schouw een punt had. Het is inderdaad geen 50%, maar 48%. Dus de drie postmarkten waar wij steeds naar hebben gekeken om voldoende massa te creëren – vandaar altijd de link naar Engeland en Duitsland – tellen op tot 48%. Ik hoop dat dit nu in de Handelingen is rechtgezet.

De heer **Schouw** (D66): Dit is briljant uitzoekwerk, waarvoor dank. Ik ga echter nog een stapje verder. Ik vraag mij af hoe het nu zit met de zuidelijke landen. De staatssecretaris tovert zo overal cijfers vandaan. Kan hij

aangeven welk aandeel Frankrijk, Spanje en Italië hebben?

Staatssecretaris **Heemskerck**: Ik weet het niet uit mijn hoofd, maar ik zal die gegevens graag aan de heer Schouw opsturen. De cijfers zijn afkomstig uit een onderzoek van het Wissenschaftliches Institut für Kommunikationsdienste. Dit heeft de cijfers in opdracht van de Europese Commissie verzameld. Ik zal op een gepast moment de aandelen van alle lidstaten aan de Kamer doen toekomen zodra dit overzicht via Europa beschikbaar is gekomen.

Ik zal mijn antwoord toch maar weer in blokken opdelen: het toezicht, de universele dienst, het Europese speelveld en de arbeidsvoorwaarden. Tegen de heer Van den Berg kan ik zeggen dat niet alleen dit jaar de verjaarskaart zal aankomen bij tante Jo, maar ook volgend jaar als hij er weer net op tijd aan denkt. Dan dient de universele dienstverlener, in dit geval TNT, ook met een open postmarkt alle kaarten de volgende dag, zes dagen in de week te bezorgen. Ik hoop dat ik hem hiermee heb gerustgesteld, want de bezorging van het kaartje van tante Jo is verzekerd. Dit is wettelijk verankerd en de OPTA zal hierop toezien.

De heer Elzinga sprak over rondslingerende post. Alle postbedrijven moeten het grondwettelijke briefgeheim waarborgen. Dit is geregeld in de artikelen 4 tot en met 6 van het wetsvoorstel. De OPTA kan optreden indien een postvervoerbedrijf het briefgeheim schendt of als een bedrijf het onvoldoende waarborgt. De OPTA kan een aanwijzing geven, bestuursdwang toepassen en een boete opleggen. De bedrijven hebben er dus een groot belang bij om niets te laten rondslingeren. Ik ga ervan uit dat de werknemers een grotere loyaliteit met het bedrijf zullen hebben als de arbeidsvoorwaarden verbeteren en dat er daardoor ook minder fouten zullen worden gemaakt.

De heer Asscher vroeg wat de sancties zijn als er niet aan de richtlijnen wordt voldaan. De OPTA heeft onder de huidige Postwet alle bevoegdheden die nodig zijn om de naleving van de verplichtingen door de postvervoerders te controleren. Als de OPTA van mening is dat de regels niet worden nageleefd, geldt ook hier: aanwijzing geven, bestuursdwang toepassen en een bestuurlijke boete opleggen. Die boete kan oplopen tot een bedrag van € 450.000 of 10% van de netto-omzet.

De heer **Asscher** (VVD): Wij weten dat de OPTA die autoriteit heeft, maar de OPTA schrijft zelf dat er onvoldoende sancties zijn. Daarop heeft de staatssecretaris geen antwoord gegeven. In de brief van de OPTA met kritiek op de regeling, staat onder andere dat er onvoldoende sancties zijn als dat nodig mocht zijn. De wettelijke regelingen zijn bekend, ook bij de OPTA, maar toch schrijft de OPTA dat er onvoldoende sancties zijn.

Staatssecretaris **Heemskerck**: Wij staan hier – u als medewetgever – voor de vraag of de sancties in de wet voldoende zijn. Ik ben van mening dat dit behoorlijk zware sancties zijn. Ik heb al toegelicht op welke verplichtingen ze van toepassing kunnen zijn, zowel van de postvervoerbedrijven als van de universele dienstverlener.

De heer Schouw deed voorkomen alsof de kritiek van de OPTA en mijn reactie daarop last minute werk zijn. Ik zou het betreuren als dit beeld blijft hangen. De OPTA

Heemskerk

heeft in de uitvoeringstoets in november 2008 een aantal opmerkingen gemaakt. Die zijn ook aan de Eerste Kamer gestuurd. De Tweede Kamer heeft daar pas vorige week tijdens een algemeen overleg vragen over gesteld. De Kamer vroeg mij om daar schriftelijk op te reageren voor 12 uur vandaag, omdat er vanmiddag een VAO in de Tweede Kamer was geagendeerd. Die brief aan de Tweede Kamer heb ik, ook al was daar niet om gevraagd, bij wijze van service ook aan de Eerste Kamer gestuurd.

De heer Doek heeft gevraagd waarom er gehakketak is tussen het departement en de OPTA, ik vertaal zijn woorden maar even onparlementair. Er is geen gehakketak, de samenwerking tussen de OPTA en het departement is goed. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de wijze waarop wij in de kabelsector hebben opgetrokken en die sector nu wordt geopend. Soms is er echter wel sprake van verschil van inzicht. De toezichthouder kan en moet dit dan ook opschrijven en dan is het aan mij om daar op te reageren. Waardoor wordt dit verschil van inzicht veroorzaakt? Wellicht door de cultuurverandering. In de postsector gaat men van toezicht en goedkeuring vooraf naar toezicht achteraf. Dit is kabinetsbeleid. Het kabinet kiest voor high trust. Bedrijven doen goede dingen en daar moet je op vertrouwen. Als zij zich niet aan de regels houden, treden wij op.

Er is verschil van mening over de fijnmazigheid. De OPTA wil op 104 onderdelen kostenallocatie doen en wij hebben gezegd dat wij de 16 onderdelen nemen die in de wet zijn benoemd. Er is inderdaad een verschil van inzicht over het rendement. Ook daarover heb ik gezegd: laten wij het niet ingewikkelder maken dan het is. Wij nemen het rendement nu als uitgangspunt, maar er volgt nog een check in 2010.

Ik ben gebaat bij een strenge en onafhankelijke toezichthouder. Die is niet ceremonieel. De samenwerking tussen het departement en de OPTA is voortreffelijk. Dit neemt niet weg dat er soms verschil van inzicht is en dan beslist de politiek.

Hiermee heb ik de vragen over het toezicht en de universele dienst naar mijn mening beantwoord.

De heer **Doek** (CDA): Wij spreken over high trust en in dit geval doelen wij dan op het vertrouwen tussen de toezichthouder en het bedrijfsleven. Er zou echter ook sprake moeten zijn van high trust tussen het departement en de toezichthouder. Wij spreken nu over het ministerie van EZ en de OPTA, maar het kan ook gaan over het ministerie van EZ en de NMa of de Energiekamer of over het ministerie van Financiën en DNB of AFM. De staatssecretaris heeft mij nog niet overtuigd over het verschil van inzicht. Waar zitten nu de mensen met de knowhow op het gebied van toezicht? Ik zou zeggen: bij de toezichthouder. Het enige wat de staatssecretaris zou kunnen zeggen, is dat hij van mening is dat er toezicht moet worden gehouden op een juiste invulling van de wet et cetera. Maar de vraag hoe dit moet gebeuren, lijkt mij nu juist een zaak van professionals. Anders zouden wij dit toch niet bij een aparte autoriteit hoeven neer te leggen? Het blijft wat wonderlijk. Waar zit nu de cultuuromslag? Moet die nog bij het ministerie van Economische Zaken worden gemaakt of bij de toezichthouder? Ik vrees dat het bij EZ is.

Staatssecretaris **Heemskerk**: Het uitgangspunt van het toezichtmodel waarvoor het kabinet kiest, is high trust,

corrigeren achteraf. Daarom hebben wij in reactie op die 104 punten gezegd: beperk je tot de hoofdlijnen. Dat soort beleidsafwegingen moet gemaakt worden door de bewindspersonen in overeenstemming met beide Kamers. De toezichthouder moet het vervolgens uitvoeren. Natuurlijk kunnen wij dingen rond die uitvoeringstoets overnemen. Het feit dat wij kritiek ontvangen en daarop reageren vind ik een teken van goed met elkaar om kunnen gaan, want daaruit blijkt dat wij wat van elkaar kunnen hebben. De ultieme knoop wordt door de bewindspersoon doorgemaakt.

De heer **Schouw** (D66): Is het voorstelbaar dat de toezichthouder zegt dat hij geen betrouwbaar toezicht kan uitoefenen omdat hij geen betrouwbare gegevens kan leveren? Kunt u zich een dergelijke situatie voorstellen?

Staatssecretaris **Heemskerk**: Nee, want dan hebben wij het verkeerd geregeld. Ik zet uiteen waarom wij het volgens mij goed geregeld hebben. De OPTA heeft dat ook niet gezegd. Men wilde meer complexiteit, meer details en een heel zuivere toerekening van het rendement. Ik heb erop aangedrongen om het praktisch te houden; het gaat over 8% van de markt en dat moet goed geregeld worden. Ik wilde dat de OPTA veel middelen en instrumenten zou hebben om aan postvervoerbedrijven die zich niet aan de afspraken houden stevige boetes uit te delen. Wij moesten het met elkaar eens worden over wat belangrijk is, zowel in een universele dienst als in een open postmarkt.

De heer **Schouw** (D66): Ik vind het belangrijk dat de OPTA in alle vrijheid kan zeggen: u wilt het wel eenvoudiger maken maar daardoor kunnen wij eigenlijk niet goed toezicht houden. Als de OPTA dat zegt, dan moet u bereid zijn om een en ander aan te passen.

Staatssecretaris **Heemskerk**: De OPTA heeft vanzelfsprekend alle vrijheid om een wetsvoorstel dat voorligt van een uitvoeringstoets te voorzien. Men mag kritiek leveren maar vervolgens mag ik ook mijn eigen wetsvoorstel verdedigen. Over de uitgangspunten die daarin staan op het punt van de detailvoering, de rendementsnormen en de dwangmiddelen moet ik uiteindelijk beslissen. U moet mij daarop afrekenen. Als de OPTA uiteindelijk niet weet te handhaven, dan heb ik een groot probleem.

Voorzitter. Ik kom te spreken over het speelveld. Het is geen biljartlaken maar het is wel degelijk verbeterd en het spel kan gespeeld worden. Dat is de kern van de beoordeling van het Europees speelveld. Er zijn verbeteringen opgetreden, zowel in Duitsland als in het Verenigd Koninkrijk, maar het is niet perfect. Ik blijf erop drukken, net als de Europese Commissie. Er loopt een juridische procedure tegen het Verenigd Koninkrijk ten aanzien van de btw-definitie; Royal Mail had daarbij een oneigenlijk voordeel. In Duitsland is de btw-definitie aangepast conform het Nederlandse model. Wij weten niet hoe de ontwikkelingen rond het minimumloon in Duitsland aflopen. Wij weten ook niet hoe hoog een eventueel algemeen verbindend minimumloon zou worden in de postsector. Wij weten dus ook niet hoe de business case van TNT beoordeeld wordt. Ik weet wel dat de kansen van de nieuwkomers in Duitsland verbeterd zijn omdat die btw-definitie eerlijker is geworden. Ik weet ook, zeg ik de heer Asscher na, dat

Heemskerk

zelfs als er een gelijk speelveld is op het terrein van minimumloon, men zich nog steeds kan onderscheiden in innovatie en service. Het doel van deze postwet is een betere dienstverlening. Om die reden is de universele dienst wettelijk verankerd en om die reden is er streng toezicht. Ik verwacht dat nieuwkomers op de markt nieuwe diensten zullen kunnen aanbieden en combinaties zullen kunnen uitvinden. Bedrijven, goede doelen, sportverenigingen et cetera zullen daarmee geholpen zijn, zo zeg ik mevrouw Sylvester toe.

Ik zeg haar tevens toe dat het kabinet het level playing field blijvend agendeert. De heer Van den Berg zegt dat ik daarvoor geen middelen meer heb. Ik ben dat echt met hem oneens. Met het openstellen van de markt wordt niet opnieuw een privaats monopolie geïntroduceerd. Dat middel is er niet meer. Er zijn echter wel degelijk juridische en diplomatieke middelen, zowel vanuit de Commissie en het Hof in Luxemburg, als bilateraal tussen Nederland en Duitsland, voor en achter de schermen.

Ik kom te spreken over de cao. De heer Schouw stelde een what-ifvraag en die zijn altijd gevaarlijk. Wat als de achterbannen het verwerpen? Dat moeten wij nog maar zien. De eerste stap is dan dat de partijen terug moeten naar de onderhandelingstafel. Het ingroeimodel zal voor 1 april overeengekomen worden. Dat principeakkoord zal vervolgens aan de achterbannen worden voorgelegd. De cao wordt op meerdere momenten gedurende de looptijd aangepast in samenhang met de flexibiliteit die het ingroeimodel heeft. Ook op die momenten kunnen partijen de wensen van hun achterbannen vertalen naar nieuwe cao-passages.

De heer **Schouw** (D66): Relevant is of u dan met een andere invulling komt van die algemene maatregel van bestuur. Als de cao's worden verworpen door die achterbannen, bent u dan bereid tot aanpassing of zegt u: nee, wij hebben nu een afspraak en daar ga ik mee door?

Staatssecretaris **Heemskerk**: Het kabinet is verantwoordelijk voor de AMvB en die treedt zes maanden na het volledig openen van de postmarkt in werking. Op dat moment moeten de postbedrijven over een cao beschikken. Als zij dat niet doen, moeten zij direct 100% arbeidsovereenkomsten toepassen. Ook bij tussentijdse opzegging of beëindiging van de cao geldt, na een korte overgangperiode, de verplichting om 100% arbeidsovereenkomsten toe te passen. Partijen hebben zelf de sleutel in handen; of zij zorgen voor een cao die aan de eisen voldoet, of die stok wordt geactiveerd. De cao moet voldoen aan de voorwaarden van het ingroeimodel naar 80% arbeidsovereenkomst in drie en een half jaar en afspraken maken over mensen die met een OVO werken. Dat is echt een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

De heer **Schouw** (D66): Dat hebben wij ook gelezen. Mijn punt is dat hun overeenkomst uw algemene maatregel van bestuur is. Als zij hun overeenkomst veranderen, bent u dan bereid om uw invulling van de algemene maatregel van bestuur te veranderen?

Staatssecretaris **Heemskerk**: Nee. Wij hebben onze algemene maatregel van bestuur. Die leidt ertoe dat er 100% arbeidsovereenkomsten zijn tenzij zij een cao

hebben met maatwerk en stapjes. De route die men moet volgen van 80% arbeidsovereenkomsten binnen drie en een half jaar is glashelder. Die AMvB krijgt u ook. De heer Van den Berg vroeg nog naar de staatsrechtelijke waarde van het toesturen naar beide Kamers nu er formeel geen voorhangprocedure geldt. Mijns inziens is die staatsrechtelijke waarde en die politieke waarde buitengewoon groot. Het biedt u de mogelijkheid om desgewenst nader van gedachten te wisselen. Als u ontevreden bent met de AMvB, wat ik natuurlijk niet hoop omdat ik hem bij dezen uiteengezet heb, dan kunt u mij vragen om nadere of andere maatregelen te nemen.

De heer **Elzinga** (SP): Twee kleine puntjes in relatie tot de AMvB heb ik niet helder op het netvlies. U zei net dat als de cao-partijen er nu niet uitkomen omdat de achterbannen het resultaat verwerpen en er over een half jaar nog geen cao ligt, de stok achter de deur hoe dan ook in werking treedt. Als de liberalisering per 1 april doorgaat, dan treedt op 1 oktober hoe dan ook de stok achter de deur in werking. Er moeten dan 100% arbeidsovereenkomsten zijn als er geen cao op tafel ligt.

Staatssecretaris **Heemskerk**: Ja, zes maanden na het volledig openen van de postmarkten – nogmaals: ik vind het belangrijk dat het 1 april is – dus zes maanden na 1 april werkt de stok, of is de AMvB van kracht. Op dat moment moeten postbedrijven over een cao beschikken, want anders moeten ze direct 100% arbeidsovereenkomsten toepassen.

De heer **Elzinga** (SP): Dan kom ik op mijn tweede vraag. Stel dat er wel een cao ligt en het die 3,5 jaar goed gaat met het ingroeimodel, maar ze zouden in de periode daarna weer onder de 80% arbeidsvoorwaarden zakken, geldt de stok achter de deur daarna dan nog steeds?

Staatssecretaris **Heemskerk**: De AMvB heeft een horizonbepaling. Die is in het wetsvoorstel gezet en vervalt na vier jaar, zo zeg ik even uit mijn hoofd. Als wij echter over 3,5 jaar een probleem hebben, dan staan wij er met zijn allen voor. In principe vervalt die echter. Maar dan hebben wij wel een traject gehad waarin de sociale partners jaren met elkaar zijn toegegroeid naar een postmarkt die hopelijk stabiel is en betere arbeidsvoorwaarden heeft voor de mensen die nu met een OVO werken.

Ik dank de VVD, het CDA en de PvdA voor het uitspreken van hun steun voor dit wetsvoorstel. Ik begrijp dat D66 nog twijfelt. Volgens mij is dat conform de aard van de oprichter. De heer Van Mierlo werd altijd boos als er van hem werd gezegd dat hij geen beslissingen nam. Als iemand echter veel beslissingen neemt, is dat toch wel een twijfelaar. Hij zegt immers: ik doe het wel, ik doe het niet, ik doe het wel, ik doe het niet. Hij neemt dus heel veel beslissingen. Ik wens de heer Schouw wijsheid toe in de afwegingen over het wetsvoorstel over de nieuwe situatie op de postmarkt.

De heer **Schouw** (D66): Ik dank de staatssecretaris voor deze betrekkelijk overbodige slotronde; hij had kunnen weten dat ik hier namens twee fracties sta. Dan is het logisch dat je de bevindingen van dit debat terugkoppelt naar de fracties. Ik snap dus zijn laatste uitwijding niet helemaal. Ik sta hier namelijk namens twee fracties.

Heemskerk

Staatssecretaris **Heemskerk**: Oké. Ik deed slechts een poging om een belangrijk debat iets luchtiger af te sluiten.

De **voorzitter**: Ik dank de staatssecretaris voor de compacte beantwoording van de vragen in tweede termijn. Ik zie dat mevrouw Sylvester nog even het woord wil.

Mevrouw **Sylvester** (PvdA): Ik dacht dat de staatssecretaris nog niet klaar was met de beantwoording.

De **voorzitter**: De staatssecretaris zou inderdaad nog op de motie reageren.

Staatssecretaris **Heemskerk**: Met de verhouding tussen markt en overheid en de rol die het ministerie van Economische Zaken daarin heeft, zijn wij iedere dag bezig. Wat doet het kabinet wel en wat niet? Wat laat je aan de partijen over? Wanneer corrigeer je? Daarover hebben wij een zeer grondig rapport opgesteld. Dat is uitgebreid met de Tweede Kamer besproken. Dit is echter een mooie kans om dat onderzoeksrapport, dat overigens niet zo dik zal worden als de vorige keer, op een geschikt moment en met een actualisatie aan de Eerste Kamer te doen toekomen. Ik zie uit naar een debat hierover. Ik zie de motie dus als ondersteuning van het beleid en voer haar graag uit.

De **voorzitter**: Ik kom tot afhandeling van het wetsvoorstel. Ik zie dat er behoefte is aan stemming. De stemming zal volgende week plaatsvinden, inclusief de stemming over de motie.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Timmerman-Buck

Aan de orde is de voortzetting van het **Europadebat** in het kader van de behandeling van **de brief van de minister en staatssecretaris van Buitenlandse Zaken met de Staat van de Europese Unie 2008-2009 (31702, nr. 1), de bijlagen bij de Staat van de Europese Unie 2008-2009 (31702, nr. 2), het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2009 (31700-V) en het wetsvoorstel Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2008 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31792-V).**

□

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Voorzitter. Ik dank de minister en de staatssecretaris voor de beantwoording. De minister is helemaal losgegaan en heeft ons anderhalf uur onderhouden met een zeer bevlogen betoog. Soms had ik echter het idee dat hij de bijdrage van de heer Van der Linden al kende. Ik had namelijk bijna het idee dat hij de nog aan te kondigen motie al had behandeld. Dat zal echter wel een vergissing zijn.

Voorzitter. Wij hebben duidelijk gezegd: wij willen geen versoepeling van de toelatingscriteria. Kroatië moet daar dus volledig aan voldoen. Ik ben blij om te horen dat de

minister dat van harte steunt. Daar houden wij hem aan. Het is heel duidelijk gebleken dat het kabinet dat standpunt deelt.

Dan kom ik op het Oostelijk Partnerschap. Ik heb in mijn eerste termijn opgemerkt dat het belangrijk is om te letten op wat Bernard Kouchner namens de Fransen heeft gezegd, namelijk dat Rusland en Turkije daarbij moeten worden betrokken, althans voor zover dat aan de orde is. Ik heb de minister horen zeggen dat Rusland en Turkije op projectbasis daarbij worden betrokken. Wat bedoelt hij daar precies mee? Dat is mij niet helemaal duidelijk. Wat betreft Belarus heeft de minister gezegd dat daar haken en ogen aankleven. Dat klopt. Mijn vraag was echter of die er niet zijn bij Armenië, Azerbeidzjan en Moldavië. Het lijkt immers net alsof dat lelieblanke landen zijn. Is dat inderdaad het geval?

Dan heb ik nog een aantal vragen aan de staatssecretaris. De staatssecretaris heeft gezegd dat de intergouvernementele benadering nu nodig is met deze crisis. Dat zijn wij helemaal met hem eens. De staatssecretaris heeft echter ook gezegd dat de grote landen denken: dit smaakt naar meer. Ik heb begrepen van de staatssecretaris dat hij vindt dat na de crisis het evenwicht, of de balans, weer moet teruggaan naar communautair, vanwege de bescherming van de kleinere lidstaten. Onder het Verdrag van Lissabon is er een juiste balans tussen de instellingen, maar er moet een sterke voorzitter van de Europese Raad komen, een sterke voorzitter van de Europese Commissie en een sterke Hoge Vertegenwoordiger, zo heeft de staatssecretaris gezegd. Dat is prima, mits het ook verstandige lieden zijn, want "sterk" wil niet altijd zeggen dat zij verstandig zijn. Werkt het kabinet er samen met de Benelux en andere kleinere lidstaten aan om dat ideale, verstandige trio daar ook te krijgen, tegen de tijd dat het Verdrag van Lissabon – hopelijk – is geratificeerd?

Dan kom ik op Frontex. De staatssecretaris heeft gezegd: je kunt de hekken nog zo hoog maken, maar mensen die het ellendig hebben, blijven komen, zo heb ik zijn woorden vrij vertaald. Wij constateren dat de zuidelijke lidstaten overbelast zijn door de grote stroom van illegale immigranten. Naar aanleiding van het rapport uit het Verenigd Koninkrijk dat ik aanhaalde, is de verwachting dat er nog veel meer illegale immigranten zullen komen. Het is heel belangrijk dat wij hulp aan Afrika verlenen; Nederland blaast wat betreft de ontwikkelingssamenwerking zijn partij in de wereld heel goed mee. Het ging mij echter specifiek om het volgende. Is er wel een fregat operationeel? Daar had ik nog geen antwoord op gekregen.

Ook over het volgende had ik een vraag gesteld. Is na 3,5 jaar de bevoegdheidsverdeling tussen Frontex en de lidstaten duidelijk, ja of nee? Als dat nu immers nog niet duidelijk is, dan is het een zorgelijk geheel. Hoe je het namelijk ook wendt of keert, Frontex moet daar goed kunnen opereren.

Ik kom te spreken over het derde energie-liberaliseringspakket. Hierover bestaat een klein misverstand. Nederland kent de splitsing tussen het netwerk en de producenten, maar Duitsland en Frankrijk willen de zogeheten "derde weg", die inhoudt dat de elektriciteitsbedrijven ook netwerkbeheerder kunnen zijn, mits zij een gescheiden boekhouding hebben. Dat is toch iets anders dan splitsing, want er is wel sprake van splitsing, maar alleen met een administratieve component. Bij de top op 19 en 20 maart is het de bedoeling